

KVALITETSDEKLARATION

Konjunkturbarometern Hushåll

Ämnesområde

Priser och konsumtion

Statistikområde

Hushållens inköpsplaner

Produktkod

PR0701

Referenstid

2017 månad

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Konjunkturbarometern hushåll är en tendensundersökning som syftar till att ge viktig information för konjunkturbevakningar, kortfristiga prognoser och ekonomisk forskning. Dessutom syftar statistiken till att upptäcka vändpunkter i en konjunkturcykel. Undersökningens data, som genereras inom ramen för EU-kommissionens harmoniserade program för företags- och hushållsundersökningar, används av Kommissionen för att följa den ekonomiska utvecklingen på medlemsstats-, EU- och euroområdesnivå.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Används som underlag för konjunkturprognoser och konjunkturbedömningar av Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, Riksbanken och EU-kommissionen. Övriga användare är bland andra forskare, banker, fondkommissionärer, bilbranschen och massmedia.

Undersökningens data som genereras inom ramen för EU-kommissionens harmoniserade program för företags- och hushållsundersökningar är särskilt användbara för Kommissionen att övervaka den ekonomiska utvecklingen på medlemsstats-, EU- och euroområdesnivå. Hög frekvens, aktualitet och kontinuerlig harmonisering är bland de viktigaste egenskaperna.

1.2 Statistikens innehåll

Information om hushållens inköpsplaner och sparavsikter samt deras uppfattning om och förväntningar på faktorer som påverkar dessa beslut.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen består av den svenska allmänheten i åldern 16-84 år. Målobjektet är hushåll, medan observationsobjektet är individ.

1.2.2 Variabler

Bakgrundsvariablerna består av ålder, kön, arbetsmarknadsstatus, bostättningsregion, hushållstyp, typ av bostad, hushållsinkomst och utbildning.

Målvariabler	Observationsvariabler
Hushållens syn på sin egen ekonomi nu	Hur är Ditt hushålls ekonomiska situation för närvarande jfr med för 12 mån sen? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Hushållens syn på sin egen ekonomi om 12 månader	Hur tror Du att Ditt hushålls ekonomiska situation är om 12 mån? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Hushållens syn på ekonomin i Sverige nu	Hur tycker Du att den ekonomiska situationen är i Sverige för närvarande jfr med för 12 mån sen? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Hushållens syn på ekonomin i Sverige om 12 månader	Hur tror Du att den ekonomiska situationen är i Sverige om 12 mån? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Uppfattad inflation bland hushållen nu	Hur tycker Du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) har utvecklats de senaste 12 månaderna? <i>Stigit mkt/Stigit ganska mkt/Stigit något/Varit oförändrade/ Sjunkit/Vet inte</i>

Uppfattad inflation bland hushållen nu	Hur många procent tycker Du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) har förändrats de senaste 12 månaderna? ___%
Hushållens inflationsförväntningar på 12 månaders sikt	Jämfört med de senaste 12 mån, hur tror Du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) kommer att utvecklas de närmaste 12 mån? <i>Stiga snabbare/ Stiga i samma takt/ Stiga långsammare/I stort sett oförändrade/Sjunka/Vet inte</i>
Hushållens inflationsförväntningar på 12 månaders sikt	Hur många procent tror du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) kommer att förändras de närmaste 12 månaderna? ___%
Hushållens förväntningar på arbetslösheten 12 månader framåt	Hur tror Du att arbetslösheten kommer att utvecklas under de närmaste 12 mån? <i>Öka mkt/Öka ngt/Vara ung. som nu/Minska något/Minska mkt/Vet inte</i>
Hushållens inställning till om det är rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror nu	Tycker Du att det i dagsläget är fördelaktigt för folk i allmänhet att göra stora inköp, som exempelvis möbler, tvättmaskiner, tv osv.? <i>Ja, rätt tidp./Varken eller/Fel tidp./Vet inte</i>
Hushållens planerade kapitalvaruinköp 12 månader framåt	Hur mycket pengar tror Du att Ditt hushåll kommer att använda till inköp av sådana kapitalvaror under de närmaste 12 mån jfr med de senaste 12 mån? <i>Mkt mer/Något mer/Ungefär lika/Något mindre/Mkt mindre/ Vet inte</i>
Hushållens inställning till sparande i nuläget	Mot bakgrund av det allmänna ekonomiska läget, hur tycker Du att det är att spara för närvarande? Som sparande räknas även minskning av eventuella lån. <i>Mkt fördelaktigt/Ganska fördelaktigt/Varken eller/Ganska ofördelaktigt/Mkt ofördelaktigt/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på det egna sparandet 12 månader framåt	Hur troligt är det att Ditt hushåll kommer att kunna spara något under de närmaste 12 mån? Som sparande räknas även minskning av ev. lån? <i>Mkt troligt/Ganska troligt/Inte särskilt troligt/Inte alls troligt/Vet inte</i>
Hushållens beskrivning av den ekonomiska situationen i nuläget	Vilket av följande påståenden beskriver bäst Ditt hushålls nuvarande ekonomiska situation? <i>Sparar mkt/Sparar något/Ung. jämnt upp/Skuldsätter, lånar i begr. utstr./Skuldsätter, lånar i stor utstr./Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på egna bilinköp inom 12 månader	Hur troligt är det att Ditt hushåll köper eller byter bil under de närmaste 12 mån? <i>Mkt troligt/Ganska troligt/Inte särskilt troligt/Inte alls troligt/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på egna bostadsinköp inom 12 månader	Kommer Ditt hushåll att bygga eller köpa ett hus eller en lägenhet inom de närmaste 12 mån? (avsett som permanentbostad, fritidshus eller för uthyrning) <i>Ja, absolut/Ja, troligen/Troligen inte/Absolut inte/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på om det kommer att renovera inom 12 månader	Hur troligt är det att Ditt hushåll kommer att använda någon större summa pengar för förbättringar av bostaden/ fritidshuset under de närmaste 12 mån? <i>Öka mkt/Öka ngt/Vara ung. som nu/Minska något/Minska mkt/Vet inte</i>
Hushållens syn på risken att bli arbetslös	Har risken för att Du själv ska bli arbetslös under de senaste 12 mån ...? <i>Ökat mkt/Ökat ngt/Ung. som nu/Minskat något/Minskat mkt/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på den rörliga bostadsräntan om: 1, 2 och 5 år	Idag är den rörliga räntan för bostadslån ... procent. Hur hög tror Du att den rörliga boräntan är om 1/2/5 år? ___%
Hushållens förväntningar på den årliga procentuella förändringen av bostadspriserna, i allmänhet och på den egna bostaden	Jämfört med dagens prisnivåer, hur många procent tror du att bostadspriserna kommer att förändras de kommande 12 mån? ___%
Hushållens förväntningar på den årliga procentuella förändringen av bostadspriserna, i allmänhet och på den egna bostaden	Hur många procent tror du att priset på din bostad kommer att förändras de kommande 12 mån? ___%

1.2.3 Statistiska mått

Nettotal (saldot mellan andelen hushåll som svarar positivt och andelen hushåll som svarar negativt på en fråga) och bruttotal (andelen hushåll som svarar positivt respektive negativt på en fråga). Resultaten för frågorna om uppfattad och förväntad inflation/ deflation i procent samt förväntad bostadsränta och förväntad bostadsprisförändring i procent redovisas som medelvärden.

1.2.4 Redovisningsgrupper

- Kön (kvinna, man)
- Ålder (16-24, 25-34, 35-49, 50-64, 65+)
- Bosättningsregion (storstadslän, skogslän, övriga län)

1.2.5 Referenstider

Svaren samlas in mellan 1-15:e i referensmånaden. Frågorna avser nuläget, de senaste 12 månaderna och de kommande 12 månaderna. Ränteförväntningar på 1, 2 och 5 års sikt.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Urvalet är slumpmässigt och dras månadsvis från konsumentdatabas PAR Konsument. Målpopulation är den svenska allmänheten i åldern 16 till 84 år. Vid varje urval görs en jämförelse med befolkningsstatistiken enligt PAR Spar, där uppgifter om samtliga folkbokförda personer i Sverige finns. Eventuella avvikelser mellan urvalen korrigeras genom att skapa en matris som baseras på köns-, ålders- och regionsindelning i PAR Spar. Matrisen används sedan under datainsamlingen för att kontrollera att ålder, kön och region blir korrekt representerade. När en kvot är fylld avslutas datainsamlingen inom denna grupp. Undersökningen fortgår tills man har fått in 1 500 svar.

Osäkerhetskällor som påverkar statistiken kan vara slumpmässig osäkerhet och systematiska fel som påverkar resultaten i en viss riktning. Hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska fel kan vara svårt att ange. I nästa avsnitt 2.2 görs en genomgång av osäkerhetskällor och deras konsekvenser

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalet av hushåll är slumpmässigt och dras månadsvis från PAR Konsument. Denna konsumentdatabas innehåller cirka 6,9 miljoner individer fördelade på cirka 4,2 miljoner hushåll. Datainsamlingen styrs via en matris som baseras på köns-, ålders- och regionsfördelningen i Sverige. Matrisen används under datainsamlingen för att kontrollera att ålder, kön och region blir korrekt representerade. När en kvot är fylld avslutas datainsamlingen inom denna grupp. Undersökningen fortgår tills man har fått in 1 500 svar.

Urvalsmetoden medför att det inte går att göra någon bortfallsanalys.

2.2.2 Ramtäckning

Urvalsramen är PAR Konsument. Denna konsumentdatabas innehåller cirka 6,9 miljoner individer fördelade på cirka 4,2 miljoner hushåll.

Konsumentdatabasen kan innehålla personer som inte ska vara med och sakna personer som borde vara med. Ramen består av alla individer med ett

registrerat fast eller mobilt abonnemang och täcker således inte individer som inte har något registrerat telefonnummer.

Konsumentdatabasen täcker nästan 70 procent av Sveriges invånare. Den höga täckningsgraden bidrar till en hög tillförlitlighet. KI anser inte att bristerna i urvalsramen snedvrider statistiken i någon nämnvärd omfattning.

2.2.3 Mätning

CMA Research AB genomför telefonintervjuerna på uppdrag av KI. Telefonintervjuerna genomförs med hjälp av ett datoriserat intervjuprogram (CATI), vilket medger logiska kontroller av svaren och hanterar samtliga återuppringningar.

Vid uppringning av den utvalda individen kontrolleras registeruppgifterna. Därefter tillämpas den så kallade födelsedagsmetoden vid de fasta telefonnumren för att hantera vem som ska representera hushållet. I de fall den utvalda individen ingår i ett flerpersonghushåll, intervjuas den person mellan 16 och 84 år som står på tur att fylla år.

Födelsedagsmetoden används för att undvika eventuell snedvridning beroende på vem som står för abonnemang, benägenhet att svara i telefon etcetera.

Liksom vid alla typer av intervjuundersökningar finns en viss risk för "Intervjuareffekt". Intervjuerna är dock väl utbildade, så KI betraktar risken för att valet av undersökningsmetod skulle påverka tillförlitligheten som mycket liten.

2.2.4 Bortfall

För att få ihop de 1500 intervjuerna kontaktas ca 6000-6500 personer. När en kvot är fylld avslutas datainsamlingen inom denna grupp. På så sätt förekommer inget objektbortfall.

Det partiella bortfallet varierar för olika frågor vilket skapar en systematisk osäkerhetskälla. Konsekvensen blir att frågor med högre partiellt bortfall har lägre tillförlitlighet.

2.2.5 Bearbetning

Dataregistrering: Registreringen görs i direkt anslutning till datainsamlingen. Felregistreringar av bakgrundsvariabler eller svar kan medföra snedvridningar av resultaten, till exempel underskattning eller överskattning av en variabel eller bakgrundsvariablerna ålder, kön och region inte blir korrekt representerade. Kodningsfel som riskerar att uppkomma ger upphov till fel i statistiken men torde endast bidra marginellt till det totala resultatet.

Granskning: Genomförs i samband med intervjun genom kontroll av logiska samband och rimlighet. Datorstödda kontroller för detta finns inbyggda i intervjuprogrammet.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Publicering sker cirka 7-10 arbetsdagar efter avslutad insamling.

3.2 Frekvens

Konjunkturbarometern hushåll genomförs som en månatlig undersökning och statistiken redovisas för månad.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen. Publiceringsdatum kan ändras men meddelas i så fall i god tid på Konjunkturinstitutets webbplats. Datum för planerade publiceringar hittas i publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik på SCB:s webbplats¹ samt i kalendariet på Konjunkturinstitutets webbplats².

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Redovisning avser månad och omfattar publicering på Konjunkturinstitutets webbplats av

- alla resultat i statistikdatabasen
- en rapport med text, tabeller och diagram
- pressmeddelande

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Vissa specialbearbetningar på uppdragsbasis genomförs.

4.3 Presentation

Översiktliga diagram, tabeller och förklarande text. Statistikdatabas på Konjunkturinstitutets webbplats³.

4.4 Dokumentation

Metodbok på Konjunkturinstitutets webbplats samt noter i statistikdatabasen.

¹ http://www.scb.se/sv/_Hitta-statistik/Publiceringskalender/

² <http://www.konj.se/om-ki/kalendarium.html>

³ <http://www.konj.se/statistik>

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarhet bakåt till oktober 1995. Möjligt att länka till tidigare data från 1993. Kvartalsvisa resultat för frågor om Sveriges ekonomi, egen ekonomi och arbetslösheten finns från 1973-1976. Resultaten från 1993 till 2001 är Konjunkturinstitutet bearbetning av äldre resultat för att öka jämförbarheten med de senare resultaten. Under perioden oktober 2009 – december 2009 har GfK Sverige och CMA Research genomfört parallella undersökningar. De parallella mätningarna har flera syften. För det första får vi en metodologisk jämförbarhet bakåt i tre månader. För det andra får vi möjlighet att observera och analysera eventuella skillnader i resultaten mellan de två leverantörerna.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningsgrupperna består av kön, ålder och bosättningsregion. Jämförbarheten mellan de olika grupperna i populationen är mycket god inom Konjunkturbarometern Hushåll.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Eftersom frågorna följer Ecfins rekommendationer är sammanvändbarheten med motsvarande undersökningar i EU god.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inga kända brister.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen (1998:204).

C Bevarande och gallring

Inga blanketter används. Aidentifierade individdata tom 1992 är överförda från magnetband till server och ligger långtidsarkiverade hos SCB. Senare aidentifierade register är lagrade på Konjunkturinstitutets servrar.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte reglerad av EU. Konjunkturbarometern ingår i EC DG EcFin:s program för harmonisering av denna typ av undersökningar "The Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys".

F Historik

Kvartalsundersökningar utförda av SCB från oktober 1973. Månatlig sedan 1993. Urvalet var i början 10.000 hushåll. Från juli 1979 var det 6.600 hushåll. 1985 minskades urvalet ytterligare till 4.200 för april- och oktoberundersökningarna och 1.500 för januari- och juliundersökningarna. 1993-1999 gjordes undersökningen i anslutning till arbetskraftsundersökningen (AKU) och omfattade 2.100 individer. Oktober 1995-1999 gjordes ett tilläggsurval av personer 65 år och äldre. Från AKU-urvalet medtogs även 16- och 17-åringar. De ordinarie frågorna om planerade bilköp, attityder till den ekonomiska situationen i Sverige och för det egna hushållet samt inflationsförväntningar utökades 1995 med frågor om sparande och köp av kapitalvaror. Egen arbetslöshetsrisk, ränteförväntningar, bostadsprisförväntningar

Mellan januari 2000 och december 2001 gjordes undersökningen i en s.k. telefonbuss med flera kunder. Urvalet omfattade telefonbussens 2000 individer 18-74 år och ett tilläggsurval av 100 personer. Sedan 2002 genomförs undersökningen månadsvis med individer 16-84 år och det totala urvalet utgörs av 1500 nettointervjuer. GfK Sverige AB producerade Konjunkturbarometern hushåll under perioden 2002-2009. Från och med oktober 2009 producerar CMA Research AB undersökningen.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Konjunkturinstitutet
Kontaktinformation	Konjunkturbarometern
E-post	info.barometer@konj.se
Telefon	08-4535900